

Чотирнадцятого січня (а за старим стилем це перше січня) весь православний люд відзначає одне з найбільших зимових церковних свят - день Святого Василя, який ще називають Старим Новим роком. Згідно церковної традиції Василь Великий, особливо шанований і улюблений святий для віруючих, є покровителем землеробства. А згідно євангельських вчень, саме в цей день Ісусу зробили обрізання, напевно тому пішла традиція нічого не різати в це свято. В українській культурі дуже багато традицій і ритуалів пов'язано з цим святом.

У цей святковий день було прийнято прокидатися рано, ще до сходу сонця, і прибирати соломую якою було услао підлогу ще в переддень Різдва. Згідно з традицією починаючи з Святого Вечора (Святвечора) який відзначається 6 січня і до Василя в будинку не підмітали, що б не вимести з дому достаток, щастя та благополуччя.

Особливо любили свято Василя хлопчики, адже в цей день вони могли заробити вдосталь гостинців, а іноді й грошей. З самого раннього ранку 14 січня, набивши кишені або рукавички зерном юнаки і хлопчики відправлялися до родичів і сусідів «посівати». Згідно повір'їв посівати можна житом, пшеницею, вівсом або ячменем, які уособлюють достаток і благополуччя, а ось горохом та гречкою посівати не можна, так як вважається що гречка може накликати в будинок суперечки і чвари, а горох

сльози. Посіваючи хлопці бажали господарям щастя, здоров'я, процвітання, врожаю і достатку на весь майбутній рік, кажучи при цьому або «Сійся, родися жито-пшениця, всякий хліб та пшениця, на щастя, здоров'я, на Новий рік, щоб ще краще все вродило, ніж торік, коноплі щоб в устілки, льон по коліна, щоб у Вас, господар, голова не боліла! » або « З Новим роком, будьте здорові, щоб велися у Вас бички та корови, щоб вродила морква та буряк, гарбузи й огірки, бульба та капуста, щоб ваша дівчина була тлусна (статна)! »

Господарі в подяку за побажання і посівання пригощали посівальників окрайцем спеціального обрядового хліба-«Василя», який спеціально випікався господинями до цього свята, солодощами, горіхами і обдаровували

дрібними грошима. Найпочеснішими були обов'язки засівальника який прийде в будинок першим, саме йому доручалося обмолотити Дідуха (спеціальний святковий сніп із зернових культур), що стоїть від самого Різдва в красному кутку будинку. Цей сніп обмолочували макогоном, а саме зерно та солома і зовсім вважалися чудодійними, після обмолочування зерно збирали і зберігали до посівної, що б потім його висіяти разом з іншими насінням на ниву, вірячи в те що це посприяє хорошему і багатому врожаю.

Солому ж від Дідуха спалювали в саду. Вважалося що цей солом'яний дим дуже корисний і вбереже сад і ниву від шкідників, морозів та неврожаю, проте згідно вірувань цей дим був корисний і людям, так як захищав їх від хвороб і додавав сил, саме тому існувала традиція стрибати всім членам сім'ї через це багаття .

Також по першому дню Нового року робили передбачення на майбутнє, наприклад вчасно ранкової служби в церкві люди придивлялися до того як горять свічки панікадилі, якщо гніт вигинався гачком, то це обіцяло хороший урожай, якщо ж навпаки стояв рівно, як би нагадуючи порожній колос на стеблі очікували неврожаю.